

Učitel vedl odborně správně asistenta pedagoga (podíl hodin v %):

- MŠ: 68 %,
- ZŠ: 56 %,
- SŠ: 31 %.

Asistent pedagoga by neměl pracovat pouze se žákem se SVP, ale podle potřeby by se měl věnovat i ostatním žákům ve třídě. V navštívených MŠ a ZŠ převažovala situace, kdy učitel pracoval střídavě se žákem (žáky) se SVP a s ostatními žáky ve třídě, přičemž v navštívených hodinách na 1. stupni ZŠ to bylo významně častěji (60 %) než na 2. stupni (39 %), v MŠ pak 79 %, ale v SŠ pouhých 33 %. Asistent pedagoga tak mnohdy plní roli spíše asistenta osobního, nikoliv asistenta, který poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáků. Efektivita vynaložených finančních prostředků i vlastní přínos asistenta pedagoga pro podporu učitele a samotný vzdělávací proces se tímto zjevně snižují.

V hospitované výuce byly v pětině hodin v ZŠ zaznamenány situace, kdy vzdělávání žáka se SVP bylo zcela ponecháno na asistentovi pedagoga, což je nežádoucí.

V SŠ k tomu docházelo v desetině hodin, a naopak v necelých třech pětinách hodin byla zaznamenána situace, kdy žáka se SVP vzdělával pouze učitel, a role asistenta pedagoga byla jen pomocná.

Asistenti pedagoga nejčastěji pomáhali žákům se SVP při psaní zápisů, při práci s pomůckami, při vypracovávání úkolů a s podporou pozornosti, což je vhodné. Asistenti však v nezanedbatelném podílu hodin také žáky samostatně vedli při vypracování úkolů, podporovali očekávané chování nebo se podíleli na výkladu nového učiva, což naopak do jejich kompetencí nespadá. A přestože by asistent pedagoga rozhodně neměl samostatně vést výuku žáků nebo vzdělávání dětí se SVP, a to zejména v případech, že pro ni není kvalifikován, ukázalo se, že v ZŠ je to poměrně běžnou praxí (včetně suplování, což uvedlo 30 % asistentů pedagoga v MŠ, 65 % v ZŠ a 42 % v SŠ).

Nejvíce se dařila spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími v průběhu výuky, naopak jako méně účinná byla posouzena spolupráce při vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí a žáků. Česká školní inspekce zároveň poukazuje na velké rozdíly v přístupu k využití dané pozice v rámci jednotlivých škol, kdy účinnost spolupráce často závisí na vzájemném vztahu mezi konkrétním pedagogem a jeho asistentem. Někteří učitelé navíc nejsou zvyklí s asistenty pracovat. Spolupráce tak může být pouze formální a v důsledku neefektivní. Jiní vyučující naopak přenechávají velký podíl práce se žáky se SVP právě asistentům pedagoga.

V navštívených hodinách podle očekávání dominovala v činnostech asistentů pedagoga přímá pedagogická práce se žákem (žáky) se SVP (88 % hodin v MŠ, 90 % v ZŠ a 85 % v SŠ). V mateřských školách byla častěji zaznamenána také pomoc při pohybu a sebeobsluze (53 %). Dalšími častými činnostmi byla přímá pedagogická práce s ostatními žáky a příprava pomůcek pro žáka se SVP (okolo dvou pětín hodin v MŠ a ZŠ, přičemž v ZŠ byla práce ostatními žáky zaznamenána výrazně častěji na 1. stupni – 46 % oproti 29 % na 2. stupni).

Učitelé na 1. stupni častěji než učitelé na 2. stupni ZŠ vyjádřili názor, že asistent pedagoga rozhodně představuje pro žáky se SVP i pro ostatní žáky přínos. Vyšší míru přínosu činnosti asistenta pedagoga na 1. stupni potvrdily také hodiny navštívené Českou školní inspekcí v rámci hospitací. Většina učitelů se domnívá, že asistenti pedagoga, s nimiž spolupracují, jsou dostatečně připraveni na činnost se žáky se SVP (85 % v MŠ a v ZŠ a 90 % v SŠ). Práci ve třídách, ve kterých v současnosti působí asistent pedagoga, si bez jeho podpory dokáže